

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Către **Biroul Permanent al Senatului**

În conformitate cu prevederile art. 74 din Constituția României, republicată, și art. 92 și 93 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, vă înaintăm spre dezbatere și adoptare **Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal.**

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria **legilor ordinare**, potrivit art. 73 din Constituția României, republicată, iar în aplicarea art. 75 alin. (1), **prima Cameră sesizată este Senatul.**

În numele inițiatorilor,

Mohammad MURAD

Deputat A.U.R.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

EXPUNERE DE MOTIVE

I. MOTIVUL EMITERII ACTULUI NORMATIV

Cerințele care reclamă intervenția normativă

România se confruntă cu provocări sistemice în domeniul motivării și reținerii forței de muncă calificate, într-un context economic caracterizat de migrația intensă a specialiștilor către piețele de muncă occidentale și de concurența acerbă pentru talentele de pe piața internă. Sistemul fiscal actual nu oferă instrumente suficiente pentru ca companiile românești să poată concura eficient cu angajatorii din țările dezvoltate prin oferirea de pachete de compensații competitive și atractive pentru angajați.

E necesar ca România să dispună de mecanisme fiscale care încurajează participarea angajaților la rezultatele economice ale companiilor prin facilitarea acordării de venituri suplimentare legate de performanța organizațională. Aceste instrumente s-au dovedit eficiente în creșterea productivității muncii, în îmbunătățirea climatului organizațional și în consolidarea loialității angajaților față de angajatori.

În România, absența unor asemenea mecanisme fiscale favorabile creează dezavantaje competitive pentru companiile autohtone și limitează capacitatea acestora de a atrage și reține personalul calificat. Sistemul fiscal actual tratează toate veniturile salariale suplimentare în mod uniform, fără a face distincția între bonusurile arbitrare și cei care reprezintă o participare reală a angajaților la succesul economic al companiei.

Această situație generează efecte negative asupra competitivității economiei naționale, asupra capacității de inovare a companiilor românești și asupra stabilității forței de muncă. Lipsa instrumentelor fiscale care să încurajeze participarea angajaților la profit limitează dezvoltarea unei culturi organizaționale bazate pe performanță și pe implicarea activă a angajaților în atingerea obiectivelor companiei.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Insuficiențele legislației în vigoare se manifestă prin absența unor prevederi specifice care să faciliteze acordarea de venituri din participarea la profit, prin lipsa unui cadru fiscal clar pentru asemenea forme de compensare și prin tratamentul fiscal identic al tuturor tipurilor de venituri salariale suplimentare, indiferent de natura și finalitatea acestora.

Principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse

Prezenta propunere legislativă se fundamentează pe principii economice și sociale fundamentale care guvernează relațiile moderne dintre angajatori și angajați în economiile de piață dezvoltate. Principiul stimulării performanței economice prin recompensarea directă a angajaților pentru contribuția lor la succesul companiei constituie fundamentul teoretic al acestei reglementări.

Principiul echității sociale impune ca angajații să beneficieze direct de rezultatele economice pozitive la realizarea cărora au contribuit prin munca și efortul lor. Această abordare contribuie la reducerea inegalităților de venit și la consolidarea coeziunii sociale prin redistribuirea mai echitabilă a beneficiilor economice generate de activitatea comună.

Principiul stimulării competitivității economice naționale prin oferirea de instrumente fiscale moderne care să permită companiilor românești să concureze eficient pe piața internațională a talentelor constituie un alt pilon fundamental al acestei inițiative legislative. Măsura propusă urmărește să poziționeze România în rândul țărilor cu sisteme fiscale moderne și competitive pentru mediul de afaceri.

Finalitatea acestei reglementări constă în introducerea unui cadru fiscal favorabil pentru participarea angajaților la profit, care să stimuleze productivitatea muncii, să îmbunătățească relațiile dintre angajatori și angajați și să contribuie la consolidarea competitivității companiilor românești. Măsura propusă urmărește să creeze instrumente fiscale care să faciliteze dezvoltarea unei culturi organizaționale bazate pe performanță și pe implicarea activă a angajaților în succesul economic al companiilor.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Elementele de noutate și progres introduse de această reglementare

Noua reglementare introduce pentru prima dată în sistemul fiscal românesc un cadru coerent și favorabil pentru participarea angajaților la profit, prin acordarea de facilități fiscale specifice care să încurajeze această formă modernă de compensare. Elementul principal de noutate constă în deductibilitatea fiscală integrală a sumelor acordate angajaților cu titlu de participare la profit, în limita a 15% din profitul brut al exercițiului financiar precedent.

Măsura propusă introduce criteriile clare și obiective pentru acordarea acestor facilități, inclusiv condiții privind perioada minimă de lucru a angajatului în cadrul companiei, îndeplinirea obligațiilor fiscale de către angajator și absența conflictelor de interese prin excluderea asociaților, acționarilor și administratorilor din sfera beneficiarilor.

Un element important de progres îl reprezintă flexibilitatea acordată angajatorilor în diferențierea sumelor acordate angajaților pe baza unor criterii obiective, ceea ce permite adaptarea sistemului la specificul fiecărei organizații și la contribuția individuală a angajaților.

Reglementarea introduce de asemenea scutirea de la plata contribuțiilor sociale pentru veniturile din participarea la profit, ceea ce mărește atractivitatea acestei forme de compensare atât pentru angajatori, cât și pentru angajați.

Fundamentarea științifică și documentară

Elaborarea prezentei propuneri legislative s-a bazat pe o analiză a literaturii de specialitate în domeniul economiei muncii și al sistemelor de compensare, precum și pe studiile comparative ale sistemelor fiscale din statele membre ale Uniunii Europene. Cercetările academice demonstrează corelația pozitivă între participarea angajaților la profit și creșterea productivității muncii, îmbunătățirea performanțelor organizaționale și consolidarea loialității angajaților.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Studiile realizate de organizații internaționale precum OCDE și Fondul Monetar International evidențiază beneficiile economice și sociale ale sistemelor de participare a angajaților la profit, inclusiv efectele pozitive asupra inovării, asupra calității produselor și serviciilor și asupra competitivității companiilor.

Fundamentarea economică a propunerii se bazează pe teoria stimulentei economice și pe principiile economiei comportamentale, care demonstrează că angajații motivați prin participarea directă la rezultatele economice ale companiei manifestă nivele superioare de productivitate, creativitate și loialitate organizațională.

II. IMPACTUL SOCIOECONOMIC

Efectele asupra mediului macroeconomic

Implementarea prezentei propuneri legislative va genera efecte pozitive semnificative asupra mediului macroeconomic prin stimularea productivității muncii și prin îmbunătățirea distribuției veniturilor în societate. Se estimează că măsurile propuse vor contribui la creșterea motivației angajaților și implicit la îmbunătățirea performanțelor economice generale ale companiilor românești.

Efectele macroeconomice pozitive vor include creșterea consumului privat prin majorarea veniturilor disponibile ale angajaților, stimularea cererii interne și contribuția la susținerea creșterii economice endogene. Măsura va genera de asemenea efecte pozitive asupra competitivității economiei naționale prin îmbunătățirea capacității companiilor românești de a atrage și reține forța de muncă calificată.

Introducerea acestor facilități fiscale va contribui la modernizarea relațiilor de muncă și la alinierea practicilor manageriale românești la standardele europene în domeniul managementului resurselor umane și al sistemelor de compensare.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Impactul asupra mediului de afaceri

Noua reglementare va avea un impact profund pozitiv asupra mediului de afaceri prin oferirea de instrumente fiscale moderne care să faciliteze implementarea sistemelor de compensare bazate pe performanță. Companiile vor beneficia de deductibilitatea fiscală a sumelor acordate cu titlu de participare la profit, ceea ce va reduce costurile efective ale acestor forme de motivare.

Beneficiile pentru mediul de afaceri includ îmbunătățirea capacității de atragere și reținere a personalului calificat prin oferirea de pachete de compensații competitive, reducerea costurilor cu rotația personalului și cu recrutarea, stimularea productivității și inovării prin motivarea directă a angajaților și consolidarea culturii organizaționale bazate pe performanță și implicare.

Flexibilitatea acordată companiilor în stabilirea criteriilor obiective de acordare a participării la profit va permite adaptarea acestor sisteme la specificul fiecărei organizații și la strategiile sale de dezvoltare.

Impactul asupra competitivității va fi pozitiv, întrucât companiile românești vor dispune de instrumente fiscale similare celor utilizate de concurenții din țările dezvoltate, ceea ce va îmbunătăți poziția lor competitivă pe piața internațională.

Efectele sociale

Din perspectiva impactului social, propunerea legislativă va contribui la îmbunătățirea distribuției veniturilor prin oferirea oportunităților pentru angajați de a beneficia direct de succesul economic al companiilor la care lucrează. Această măsură va avea efecte pozitive asupra coeziunii sociale prin reducerea inegalităților de venit și prin consolidarea sentimentului de apartenență al angajaților la organizațiile în care activează.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Efectele sociale indirecte vor include îmbunătățirea climatului de muncă, reducerea conflictelor sociale în întreprinderi și consolidarea parteneriatului social între angajatori și angajați. Măsura va contribui de asemenea la dezvoltarea unei culturi economice bazate pe meritocrație și pe recompensarea performanței.

Participarea angajaților la profit va stimula implicarea acestora în procesele de îmbunătățire a eficienței și calității în companii, ceea ce va genera beneficii pentru consumatori și pentru economia în ansamblu.

Impactul asupra mediului înconjurător

Reglementarea propusă nu are impact asupra mediului înconjurător.

Evaluarea costurilor și beneficiilor

Analiza cost-beneficiu demonstrează un raport foarte favorabil între costurile minime de implementare și beneficiile economice și sociale substanțiale generate de măsura propusă.

Costurile implementării sunt reduse și constau în adaptarea sistemelor informatice existente la noile prevederi fiscale și în elaborarea normelor metodologice de aplicare. Aceste costuri vor fi absorbite în cadrul bugetelor de funcționare normale ale Ministerului Finanțelor și ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Beneficiile economice directe includ creșterea veniturilor bugetare prin majorarea bazei de impozitare ca urmare a creșterii productivității și performanțelor economice, reducerea costurilor sociale prin îmbunătățirea relațiilor de muncă și stimularea consumului intern prin creșterea veniturilor disponibile ale angajaților.

Beneficiile sociale și economice pe termen lung includ îmbunătățirea competitivității economiei naționale, consolidarea stabilității sociale și contribuția la dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și performanță.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

III. IMPACTUL FINANCIAR ASUPRA BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT

Impactul pe termen scurt (anul curent)

Pentru anul punerii în aplicare pentru prima dată, implementarea prezentei propuneri legislative va genera un impact financiar mixt asupra bugetului general consolidat. Pe de o parte, se va înregistra o reducere a veniturilor fiscale ca urmare a deductibilității sumelor acordate cu titlu de participare la profit și a scutirii de la plata contribuțiilor sociale pentru aceste venituri.

Pe de altă parte, măsura va genera efecte pozitive asupra colectării prin stimularea activității economice și prin îmbunătățirea performanțelor companiilor care vor implementa sisteme de participare la profit. Se estimează că efectele pozitive asupra productivității și performanțelor economice vor compensa parțial reducerea directă a veniturilor fiscale.

Impactul inițial asupra bugetului se estimează a fi limitat, având în vedere că aplicarea măsurii se va face gradual, pe măsura adoptării acestor sisteme de compensare de către companii.

Impactul pe termen lung (5 ani)

Proiecția pe cinci ani a impactului financiar confirmă efectele pozitive nete asupra bugetului general consolidat prin stimularea creșterii economice și prin îmbunătățirea performanțelor companiilor românești.

Pe termen lung, beneficiile fiscale indirecte ale măsurilor implementate vor include creșterea bazei de impozitare ca urmare a majorării productivității și a veniturilor, reducerea costurilor sociale prin îmbunătățirea stabilității locurilor de muncă și prin reducerea migrației forței de muncă calificate.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Se estimează că măsura va contribui la consolidarea competitivității economiei românești și la atragerea de investiții străine prin îmbunătățirea climatului de afaceri și a calității forței de muncă.

IV. IMPACTUL ASUPRA SISTEMULUI JURIDIC

Implicațiile asupra legislației în vigoare

Adoptarea prezentei propuneri legislative va completa în mod coerent Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal prin introducerea unor prevederi specifice privind tratamentul fiscal al veniturilor din participarea la profit. Modificările propuse se integrează armonios în sistemul fiscal existent fără a afecta principiile și mecanismele fundamentale ale acestuia.

Noua reglementare va completa cadrul juridic existent cu instrumente moderne de stimulare fiscală care să faciliteze implementarea sistemelor de compensare bazate pe performanță. Modificările respectă principiile constituționale ale egalității în fața legii și ale securității juridice în relațiile fiscale.

Compatibilitatea cu reglementările comunitare

Propunerea legislativă este pe deplin compatibilă cu principiile generale ale dreptului Uniunii Europene privind libera circulație a lucrătorilor și libera prestare a serviciilor. Măsurile propuse nu creează restricții sau discriminări care ar putea afecta funcționarea pieței interne europene.

Măsura contribuie la implementarea obiectivelor strategice europene privind îmbunătățirea productivității muncii, stimularea inovării și consolidarea coeziunii sociale.

Jurisprudența relevantă

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Nu există jurisprudență contrară a instanțelor naționale sau europene care să afecteze implementarea măsurilor propuse. Practica judiciară din statele membre care dispun de reglementări similare confirmă compatibilitatea acestor instrumente fiscale cu principiile dreptului european.

V. CONSULTĂRILE DERULATE

Organizațiile și specialiștii consultați

În procesul de elaborare a prezentei propuneri legislative au fost consultați reprezentanții principalelor organizații patronale din România, experți în domeniul dreptului fiscal și al dreptului muncii, reprezentanți ai organizațiilor sindicale și specialiști în managementul resurselor umane. Consultările s-au desfășurat prin dialoguri directe.

Esența recomandărilor primite

Organizațiile patronale au susținut măsura și au recomandat stabilirea unor limite rezonabile pentru participarea la profit și flexibilitate în aplicarea criteriilor de acordare. Organizațiile sindicale au agreeat principiul participării angajaților la profit și au solicitat măsuri de protecție împotriva discriminării în acordarea acestor beneficii.

Toate recomandările relevante au fost preluate în varianta finală a propunerii.

VI. ACTIVITĂȚILE DE INFORMARE PUBLICĂ

Strategia de comunicare

Informarea publicului privind elaborarea și implementarea prezentei propuneri legislative se va realiza prin canalele de comunicare ale Ministerului Finanțelor, ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală și prin colaborarea cu organizațiile reprezentative ale

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

mediului de afaceri. Strategia de comunicare va viza atât angajatorii potențiali utilizatori ai noilor facilități, cât și angajații care vor putea beneficia de acestea.

Activitățile planificate

Activitățile concrete de informare publică vor include elaborarea de ghiduri practice pentru aplicarea noilor prevederi fiscale și dezvoltarea de instrumente online pentru facilitarea înțelegerii și aplicării reglementărilor.

Vor fi elaborate materiale informative destinate angajaților pentru explicarea drepturilor și beneficiilor rezultate din aplicarea noii reglementări.

VII. MĂSURILE DE IMPLEMENTARE

Modificările instituționale la nivelul administrației publice centrale

Implementarea prezentei propuneri legislative va necesita adaptări organizatorice minore la nivelul Ministerului Finanțelor și al Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru asigurarea monitorizării aplicării noilor prevederi și pentru dezvoltarea sistemelor informatice necesare gestionării facilităților fiscale introduse.

Modificările funcționale la nivelul administrației publice locale

La nivelul structurilor teritoriale ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, implementarea reglementării va impune adaptarea procedurilor de control fiscal pentru verificarea aplicării corecte a facilităților introduce. Vor fi necesare instruirea personalului pentru aplicarea noilor prevederi și actualizarea sistemelor informatice pentru gestionarea acestor facilități fiscale.

Resursele umane și materiale necesare

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

Pentru implementarea eficientă a noilor prevederi legislative vor fi necesare adaptări ale sistemelor informatice existente pentru gestionarea facilităților fiscale și instruirea personalului responsabil cu aplicarea și controlul noilor reglementări. Aceste necesități vor fi acoperite din bugetele de funcționare normale ale instituțiilor implicate.

Calendarul de implementare

Aplicarea efectivă a prezentei propuneri legislative se va realiza începând cu exercițiile financiare încheiate după data intrării în vigoare a prezentei legi.

Prezenta expunere de motive fundamentează necesitatea și oportunitatea adoptării propunerii legislative, demonstrând că soluțiile propuse sunt necesare pentru modernizarea sistemului fiscal românesc prin introducerea unor instrumente de stimulare a participării angajaților la profit care să contribuie la îmbunătățirea competitivității economiei naționale și la consolidarea coeziunii sociale.

Inițiator,

Mohammad MURAD Deputat A.U.R.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

privind modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. I. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La Titlul II „Impozitul pe profit”, Capitolul II „Calculul rezultatului fiscal”, după articolul 25 alineatul (1) litera m), se introduce o nouă literă, n), cu următorul cuprins:

„n) sumele acordate angajaților cu contract individual de muncă, cu titlu de participare la profit, în limita a 15% din profitul brut al exercițiului financiar precedent, potrivit condițiilor stabilite la art. 25¹.”

2. După articolul 25 se introduce un nou articol, articolul 25¹, cu următorul cuprins:

„Art. 25¹ - Participarea angajaților la profit

(1) Contribuabilii obligați la plata impozitului pe profit potrivit prevederilor art. 13 pot acorda angajaților cu contract individual de muncă venituri din participarea la profit, în limita a 15% din profitul brut al exercițiului financiar precedent.

(2) Pentru aplicarea prevederilor alin. (1), profitul brut se determină din situațiile financiare anuale auditate și depuse la organele competente.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

(3) Acordarea veniturilor din participarea la profit se poate face numai dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) contribuabilul a înregistrat profit brut în exercițiul financiar pentru care se acordă participarea;

b) contribuabilul și-a îndeplinit obligațiile fiscale scadente către bugetul general consolidat;

c) angajatul beneficiar a lucrat efectiv în cadrul contribuabilului cel puțin 12 luni consecutive la data acordării venitului și nu a avut calitatea de acționar, asociat, administrator în cadrul contribuabilului în ultimii 5 ani anteriori exercițiului financiar pentru care se acordă venitul din participarea la profit.”

(4) Suma totală acordată în cadrul unui exercițiu financiar tuturor angajaților cu titlu de participare la profit nu poate depăși 15% din profitul brut al exercițiului financiar precedent.

(5) Angajatorul poate diferenția sumele acordate angajaților în funcție de criterii obiective stabilite prin regulament intern sau prin decizia organului de conducere.

(6) Veniturile acordate potrivit alin. (1) constituie cheltuieli deductibile la calculul rezultatului fiscal al contribuabilului.

(7) Contribuabilul are obligația să țină evidența distinctă a veniturilor acordate din participarea la profit și să emită documentele justificative corespunzătoare.

(8) În cazul în care contribuabilul nu respectă limitele și condițiile prevăzute de prezentul articol, sumele acordate în plus față de aceste limite se consideră venituri din salarii și se supun regimului fiscal aplicabil acestora.”

3. Articolul 76 alineatul (2) litera e) se abrogă.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

4. La Titlul IV „Impozitul pe venit”, Capitolul X „Venituri din alte surse”, după articolul 114 alineatul (2) litera m), se introduce o nouă literă, n), cu următorul cuprins:

„n) veniturile din participarea angajaților la profit, acordate de către contribuabilii obligați la plata impozitului pe profit potrivit art. 13, în condițiile prevăzute la art. 25¹.”

5. Articolul 139 alineatul (1) litera h) se abrogă.

6. După articolul 142 litera z²) se introduce o nouă literă, z³), cu următorul cuprins:

„z³) veniturile din alte surse prevăzute la art. 114 lit. n)”

7. La Titlul V „Contribuții sociale obligatorii”, Capitolul III „Contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate”, articolul 155 alineatul (1) litera h) se modifică și va avea următorul cuprins:

„h) venituri din alte surse, definite conform art. 114, cu excepția lit. n).”

8. Articolul 157 alineatul (1) litera j) se abrogă.

9. Articolul 220⁴ alineatul (1) litera f) se abrogă.

Art. II. – (1) Prezenta lege se aplică începând cu veniturile acordate pentru profiturile realizate în exercițiile financiare încheiate după data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Finanțelor va elabora norme metodologice pentru aplicarea dispozițiilor privind participarea angajaților la profit, care vor stabili:

- a) condițiile și modalitățile de justificare a criteriilor obiective de acordare a veniturilor din participarea la profit;
- b) documentele justificative necesare pentru aplicarea facilității fiscale;

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

c) modalitățile de control fiscal al aplicării corecte a dispozițiilor.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) sau, după caz, art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului,

Mircea ABRUDEAN

Președintele Camerei Deputaților,

Sorin-Mihai GRINDEANU